

Nr 246.

Ankom till riksdagens kansli den 13 juni 1940 kl. 11 f. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts framställningar om anslag till dels ökade medel till anskaffning och förnyelse av flygmateriel, dels ock täckning av vissa försvarskostnader.

(1:a avd.)

1:o) **Ökade medel till anskaffning och förnyelse av flygmateriel.** I proposition nr 293 har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden, föreslagit riksdagen (bilaga 3, sid. 21 och 22) att till ökade medel till anskaffning och förnyelse av flygmateriel å tilläggsstat II för budgetåret 1939/40 anvisa ett reservationsanslag av 47,140,000 kronor.

Efter att hava framhållit, att Kungl. Maj:t genom särskilda beslut den 23 februari, den 15 mars och den 10 maj 1940 ställt belopp om tillhoppa 47,140,000 kronor till flygförvaltningens förfogande från det å förskottsstaten för försvarsväsendet m. m. uppförda förskottsanslaget Försvarsväsendet i allmänhet: Engångsutgifter (Ga) för anskaffning av flygplan, flygplanmotorer m. m., har föredragande departementschefen hemställt, att för beredande av täckning för nyssberörda å förskottsstat anvisade belopp måtte å tilläggsstat till riksstaten för innevarande budgetår anvisas särskilda anslagsmedel. I anslutning därtill har departementschefen framhållit, att, ehuru beloppet ifråga av tekniska skäl borde anvisas å särskilt anslag, samtliga för budgetåret anvisade anslag till anskaffning och förnyelse av flygmateriel borde få i dispositionshänseende behandlas såsom ett anslag.

Utskottet, som tagit del av de till ärendet hörande handlingarna, har icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag. Utskottet hemställer förty,

Utskottet.

att riksdagen må till *Ökade medel till anskaffning och förnyelse av flygmateriel* å tilläggsstat II för budgetåret 1939/40 under fjärde huvudtiteln anvisa ett reservationsanslag av 47,140,000 kronor.

2:o) **Täckning av vissa försvarskostnader.** I propositionen nr 2 angående utgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1939/40 hade Kungl. Maj:t (punkt 10, sid. 41 av det vid propositionen såsom bilaga 4 fogade statsrådsprotokollet över försvarsärenden) föreslagit riksdagen, att, i avbidan på särskild proposition i ämnet, till viss extra materielanskaffning m. m. å nämnda tilläggsstat för budgetåret 1939/40 beräkna ett anslag av 80,000,000 kronor.

Sedermera har Kungl. Maj:t i förenämnda proposition nr 293 föreslagit riksdagen (bilaga 3, sid. 22—24 av ovannämnda statsrådsprotokoll) att till täckning av vissa försvarskostnader å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 670,000,000 kronor.

I sitt yttrande till statsrådsprotokollet har föredragande departementschefen till en början framhållit, att enligt principerna för reglering av förskottsstaten för försvarsväsendet m. m. anslagsmedel borde anvisas över riksstaten för täckning av sådana av den förstärkta försvarsberedskapen föranledda, å budgetåret 1939/40 belöpande kostnader, vilka bestritts eller beräknas komma att bestridas med anlitan av förskottsanslag men ännu icke blivit för riksdagen anmälda.

Efter att härefter hava lämnat en redogörelse för vissa allmänna vid beräkningen av behovet av täckningsmedel tillämpade grunder har departementschefen meddelat, att de militära förvaltningsmyndigheterna verkställt beräkningar över de totala utbetalningarna för försvarsändamål under löpande budgetår ävensom rörande utbetalningarnas fördelning. Med ledning av dessa kalkyler hade en uppskattning gjorts av samtliga försvarsgrenars löpande kostnader för försvarsberedskapen, till den del de överstiga å riksstaten anvisade medel, samt av de engångskostnader för vilka täckning icke kan beredas av redan anvisade eller äskade anslag. I anslutning därtill framhåller departementschefen följande.

De nämnda beräkningarna giva vid handen att samtliga försvarsutgifter under budgetåret — därest reservationerna å anslag till byggnadsändamål samt till flottans ersättningsbyggnad och anskaffning av viss fartygs- och flygmateriel samt vissa andra till individuella anskaffningar avsedda anslag bibehållas och alltså räknas såsom belastning å anslagen — komma att uppgå till sammanlagt cirka 1,464 miljoner kronor. Härav täckas genom från föregående budgetår reserverade behållningar å reservationsanslagen 87 miljoner kronor samt genom å riksstat och tilläggsstat I och II anvisade eller äskade medel ($319.7 + 164.7 + 222.7 =$) cirka 707 miljoner kronor. För täckning av återstående utgifter erfordras alltså cirka 670 miljoner kronor.

Departementschefen har hemställt, att ifrågakvarande täckningsmedel måtte anvisas å ett särskilt anslag, från vilket Kungl. Maj:t sedermera kunde verkställa de för täckning erforderliga medelsdispositionerna. Departementschefen har i anslutning därtill förutsatt, att Kungl. Maj:t skulle, därest så befundes lämpligt, kunna föreskriva, att den specificerade redovisningen av

utgifterna under fjärde huvudtiteln icke skall inflyta i den i tryck publicerade budgetredovisningen. Slutligen har departementschefen framhållit, att vid bifall till förevarande anslagsäskande det i propositionen nr 2 allenast beräknade anslaget å 80,000,000 kronor till viss extra materielanskaffning bortföle.

Förevarande anslag är avsett för täckning av sådana av den förstärkta försvarsberedskapen föranledda, å budgetåret 1939/40 belöpande kostnader, vilka bestritts eller beräknas komma att bestridas med anlåtande av förskottsanslag men ännu icke blivit budgetmässigt reglerade. Då medelsbehovet icke kunnat exakt angivas, har anslaget ansetts böra erhålla karaktär av förslagsanslag. Under hänvisning till vad utskottet uttalat i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 295 angående beredskapsstat för försvarsväsendet m. m. för budgetåret 1940/41, har utskottet ansett sig böra tillstyrka nu föreliggande förslag.

Utskottet.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Täckning av vissa försvarskostnader* å tilläggsstat II för budgetåret 1939/40 under fjärde huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 670,000,000 kronor.

Stockholm den 13 juni 1940.

På statsutskottets vägnar:

PER GUSTAFSSON.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar *Gustafsson* i Benestad, *Nilsson* i Malmö, *Johansson* i Fredrikslund, *Oscar Olsson*, *Asplund*, *Bergström*, *Andrén*, *Ström* i Lidköping, *Heiding*, *Lindström*, *Sandorf* och *Ohlin*; samt

från andra kammaren: herrar *Jansson* i Falun, *Magnusson* i Skövde, *Törnkvist*, *Svensson*, *Eriksson* i Stockholm, *Danielsson*, *Persson* i Falla, *Jonsson* i Eskilstuna, *Andersson* i Prästbol, *Ward*, *Bergström* och *Hansson* i Rubbestad.
